

ZATERDAG
12 DECEMBER
2020

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT

Geloof opent de wereld als plaats van verlangen naar God, die in dit verlangen zijn aanwezigheid toont.

Komende vieringen Open Kerk
in de Oude Kerk te Helvoirt:

Donderdag 24 december 17.00 uur Kerstavond
Donderdag 24 december 19.00 uur Kerstavond
Zaterdag 16 januari 19.00 uur Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk in de Oude Kerk te Helvoirt wil blijven mogelijk maken:

NL80INGB0006232091

t.n.v. Open Kerk Helvoirt

<http://helvoirtopenkerk.com>

Er gelden momenteel strikte regels waarmee het coronavirus bestreden wordt: slechts een bepaald aantal mensen bij openbare bijeenkomsten; gemeenschapszang niet toegestaan; ook vrij bewegen en iemand anders naderen, bijvoorbeeld om deel te nemen aan het delen van Brood en Beker, is niet mogelijk. Open Kerk ziet tot nu toe geen mogelijkheid in de vieringen haar koren in te zetten. Wanneer dit wel weer kan, is nog een vraagteken. Gelukkig worden gezangen mechanisch ten gehore gebracht door enkele vrijwilligers en zijn organist en andere instrumentalisten bereid om zo nu en dan stemmige muziek live te laten klinken. Veel devotie in deze viering van woord en gebed.

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDE

*Zal de stal van vrede komen
waar een kindje wordt behoed:
veilig ligt het er te dromen
alsof nergens oorlog woedt
en het niets dan vrede kent.
Zal ooit nog komen die advent?*

*Zal de stad van vrede komen
waar dat kind zo klein regeert
en de wind zingt in de bomen,
dat je machtig wordt geëerd
als je klein en weerloos bent?
Zal ooit nog komen die advent?*

BEGROETING

Als alles anders wordt
en het nooit meer wordt zoals het was,
hoe wordt het dan?
Als ik nooit meer word zoals ik was,
wie zal ik dan worden?
Kan ik herboren worden
met een litteken in mijn hart,
gehavend maar ook gegroeid
en toch weer vol geloof in de toekomst?

Deze adventsviering heeft als thema
'verlangen naar vrede en geborgenheid',
liefst wereldwijd, niet alleen in ons eigen kringetje.

Welkom u allen vanavond hier,
omwille van elkaar in Gods naam,

LIED

*Zal het land van vrede komen
waar dat kind heet: licht van licht,
waar de schepping wordt hernomen
en het eerste tere licht
stralen in het duister zendt?
Zal ooit nog komen die advent?*

SCHULD EN VERGEVING

LIED

Wat ik gewild heb, wat ik gedaan heb.
Wat mij gedaan werd, wat ik misdaan heb.
Wat ongezegd bleef, wat onverzoend bleef.
Wat niet gekend werd, wat ongebruikt bleef.
Al het beschamende neem het van mij
en dat ik dit was en geen ander.
Dit overschot van stof van de aarde
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

BEZINNING

Kort orgelspel

Zoek iets van de kluizenaar,
die de stilte mint en de wereld het razen laat.

Kort orgelspel

Zoek iets van de monnik,
die mediteert, werkt en rust
en met voldoende tevreden is.

Kort orgelspel

Zoek iets van een kind,
dat in een schelp de wereldzee hoort
en met eigen ogen de hemel ziet.

Kort orgelspel

GEBED

In de stilte de belofte van nieuw leven,
alles zal weer tot bloei komen,
het begin nog verborgen
maar toch al echt aanwezig.
God,
in uw nabijheid
durven we te luisteren,
te wachten en te vertrouwen.
Ook in het donker weten we:
het licht is onderweg.

LIED

Refrein:

Naar U gaat mijn verlangen, Heer.

Richt mij, Gij zijt de God die mij redt,
en op U wacht ik een leven lang.

Herinner U, hoe Gij barmhartig zijt geweest,
hoe een en al liefde van meet af aan.

Goede en betrouwbare God,
wie afgedwaald is wijst Hij de weg.

Arme en ootmoedige mensen
spoort Hij aan zijn weg te houden.

Alle wegen van God zijn liefde en trouw
voor wie bewaren het woord van zijn verbond.

EERSTE LEZING

Jesaja 11:1-9

Zo vertolkt de profeet in een bange tijd zijn visioen
van vrede.

‘Ik zie een twijgje opschieten uit de stam van Jesse,
een nieuwe loot uit oude wortels. Vol zal hij zijn van
de goede geest, wijs en verstandig, liefdevol en
toegewijd. Eerbied voor God straalt van hem af. Hij
gaat niet af op uiterlijke schijn, oordeelt niet op
horen zeggen alleen. Recht zal hij verschaffen aan
de kleinen in den lande, steekt zijn hand voor de
zwakken in het vuur. Maar de tiran zal hij striemen
met de gesel van zijn mond, de goddelozen
wegblazen met de adem van zijn lippen.

Gerechtigheid is zijn wapen,
onkreukbaarheid zijn kracht.

Dan vlijt zich de panter naast de geit,
huist de wolf bij het lam;
kalf en leeuw samen in de wei,
koe en berin likken elkaar,
hun jongen ravotten samen.

Een baby speelt voor het hol van de adder,
een peuter steekt zijn hand in het nest van de
slang.

Dan zondigt niemand meer en is het kwaad
verbannen uit de stad van God. Zoals de bodem van
de zee met water is bedekt, zo zal de aarde van Gods
liefde zijn vervuld.

LIED

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.*

EVANGELIE EN LIED

Lucas 1:39-55

In de zesde maand van de zwangerschap van Elisabet reisde Maria in grote haast naar het bergland, naar een stad in Juda, waar ze het huis van Zacharias binnenging en Elisabet begroette. Toen Elisabet de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot; ze werd vervuld van de heilige Geest en riep luid: 'De meest gezegende ben je van alle vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot! Wie ben ik dat de moeder van mijn Heer naar mij toe komt? Toen ik je groet hoorde, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. Gelukkig is zij die gelooft heeft dat de woorden van de Heer in vervulling zullen gaan.'

Daarna zong Maria een dank- en strijdlid, het Magnificat:

Antifoon

Iedere tijd opnieuw gaat zijn genade
naar allen die eerbiedig met Hem leven,
want geweldig is mijn God.

Ik zing van ganser harte voor de Heer,
ben opgetogen om mijn God en Redder.
Want Hij had oog voor mij, zijn nietige dienaars,
maar wie ben ik dat Hij mij heeft gevraagd.
Nu mag ik mij voortaan gelukkig prijzen,
dat Hij zo grote dingen aan mij deed.
En alle eeuwen stemmen met mij in,
de Heer is machtig en zijn naam is heilig.
Iedere tijd opnieuw gaat zijn genade
naar allen die eerbiedig met Hem leven.
Genade is zijn kracht, maar alle hoogmoed,
al onze eigenwaan ontmaskert Hij.
Alle machthebbers stoot Hij van hun tronen,
arme en kleine mensen maakt Hij groot.
Wie honger hebben geeft Hij overvloed
en rijken stuurt Hij heen met lege handen.
Altijd is Hij zijn woord nog trouw gebleven,
altijd bezorgd om Israël, zijn dienstknecht.
Zo had Hij het beloofd aan onze vaders,
aan Abraham en aan zijn volk voorgoed.

Antifoon

Iedere tijd opnieuw gaat zijn genade
naar allen die eerbiedig met Hem leven,
want geweldig is mijn God.

OVERWEGING

Dit weekend zijn we al halverwege de Advent. Dat is een tijd van verwachten en van verlangen, waarin we ruimte maken voor een nieuw begin. Daar snakken we naar, nu we al zo lang te kampen hebben met een wereldwijde pandemie, die ons leven danig ontregelt, ook als we niet besmet zijn. Nu alles anders is geworden, zouden we het liefste terug willen naar de wereld zoals die vroeger was. Maar Advent vraagt juist dat we de wereld van vroeger niet idealiseren maar dat we vooruitkijken naar de toekomst, waarin wij herboren kunnen worden, menselijker dan we waren.

Israëls profeet Jesaja uit de achtste eeuw voor Christus droomde daar al van, juist in een bange tijd waarin het volk een diepe crisis beleefde. In de eerste lezing hoorden we hoe Jesaja een nieuwe loot ziet ontspringen aan een oude boomstronk. In dit visioen gaat het om een kind dat fungeert als een stip aan de horizon, zoals elk kind een nieuwe kans is op een betere wereld.

In het evangelie van vandaag gaat het over twee vrouwen, Maria en Elisabeth, die elkaar blij en liefdevol begroeten, Ze zijn allebei in verwachting, wat eigenlijk een godswonder is, want Elisabeth is daar eigenlijk te oud voor en Maria te jong. Elisabet is al in haar zesde maand, en het kind in haar schoot, dat later Johannes zal gaan heten, trappelt van vreugde als Elisabeth haar verre familielid 'de meest gezegende van alle vrouwen' noemt en haar prijst om haar geloof dat voor God alles mogelijk is.

De kinderboekschrijfster Gerrie Huiberts legt Maria het volgende gedicht in de mond:

de wereld in vrede / alles ondersteboven /
zo jong als ik ben / wil ik dat geloven

ik zie om me heen / oorlog, honger en pijn /
maar ik hoor in mijn hart / dat het anders zal zijn

zo kan het beginnen / daar geloof ik in /
het kind in mijn buik / wordt een nieuw begin

die stem in mijn hart / als een vuur, niet te blussen/
heel diep in mezelf / met niemand ertussen.

Kort orgelspel

Dit mooie gedicht is een eigentijdse weergave van het dank- en strijdlied dat Lucas Maria laat zingen en dat bekend staat als het Magnificat. In dat lied spreekt zij eerst over haar eigen situatie en daarna over revolutionaire veranderingen die het hele volk te wachten staan. Van zichzelf zegt ze dat ze klein, nietig, misschien zelfs deemoedig en nederig is. Deze woorden zijn de vertaling van een Griekse term die ook kan betekenen dat ze van lage komaf is, niet in tel, en zelfs dat er met minachting op haar wordt neergekeken. Ik denk dat we deze twee betekenissen niet tegen elkaar moeten uitspelen. Kleine mensen, rechtelozen en misdeelden, zijn Gods lievelingen; zo klein als ze zijn, zijn het mensen die deugen; God komt op voor kleine mensen, en daar is Maria een sprekend voorbeeld van.

Deze omwenteling wordt in het tweede deel van het Magnificat verder in de verf gezet. In dit deel krijgen strijdlustige leuzen de boventoon. God gaat een nieuwe toekomst ontsluiten, waarin rijkaards en machthebbers aan lager wal raken en arme sloebers, die zich nergens op laten voorstaan, rijkelijk gezegend worden en de dragers worden van een nieuwe en betere wereld.

Het Magnificat 'het oudste, het meest hartstochtelijke en het meest revolutionaire adventslied dat ooit gezongen is' (Bonhoeffer). Dit lied laat zien dat we in het licht van het geloof de wereld kunnen gaan zien als plaats van verlangen naar God, en dat God in dit verlangen zijn aanwezigheid toont. Geloof overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien, geloof is de zekerheid dat alles waarop wij hopen werkelijkheid wordt (Hebreeën 11:1). Mensen die op God vertrouwen, krijgen nieuwe kracht. Ze zijn zo sterk als een adelaar, die vertrouwt op zijn machtige vleugels (Jesaja 40:31).

LIED

Refrein

*Voor kleine mensen is hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

*Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon.*

Refrein

*Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij komen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn.*

*Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden –
een stad rijst op uit een zee van groen.*

Refrein

*Zijn naam is tot in eeuwigheid,
zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde,
een woord van vrede, van mens tot mens.*

Refrein

ONDERBREKING

Orgelspel

GEDACHTENIS

- L. Het schijnsel van uw glans over ons bestaan –
de warmte van uw adem door ons heen –
een teken van uw genade in ons leven -
het gloren van uw ochtend in onze nacht –
met elkaar het brood breken, het leven delen -
de beker zoet en zuur samen drinken en
doorgeven tot alles zal zijn voldragen.
Denk aan die pijn hebben, tobben, in 't
ongewisse verkeren en ben dankbaar om hen
die - geen moeite te veel – hen bijstaan.
Bid voor hen die alle lief en leed met ons
deelden en ons zijn ontvallen.

Vanavond noemen we hier in dankbare
herinnering bij naam Marie-Louise den Otter
rond haar verjaardag en sterfdag, Martinus
Hullegie rond zijn verjaardag en sterfdag en
ook Frederike Vos-Toneman rond haar
verjaardag en sterfdag.
Denk ook aan die vergeten heengaan;
door oorlog, ongeluk of geweld omkomen;
van honger of dorst bezwijken;
't op de vlucht afgemat opgeven;
die hulp en moed met de dood bekopen;
zichzelf – waarom toch – het leven benemen.

Er zij licht, vrede, rust.

Kaars ontsteken

JEZUS MESSIAS EN WIJ

- L. Door zijn menselijkheid en godsvertrouwen is Jezus een toonbeeld geworden voor velen. Aan hem zien we wie we zelf zijn en ook waar God voor staat. Hij werd geboren in Palestina, in bezet gebied, door de Romeinen onder de voet gelopen. Geen wonder dat hij net als vele andere Joden ging uitzien naar de spoedige komst van God, die hij niet zag als een streng heerschappij, maar als een lieve vader, die zijn volk behoedt en opkomt voor armen, zieken en uitgestoten.

Lied

*Gij die ons kent en roept ons bij name
adem van leven, herder van mensen,
zult Gij ons vinden, hoelang verdragen ?*

- L. Jezus trok vrijelijk op met marginale figuren, die men toen graag 'zondaars' noemde, maar juist met hén deelde hij het liefste zijn tafel. In woord en daad maakte hij waar dat heel de Thora draait om recht, barmhartigheid en trouw. Zo kreeg hij vele volgelingen, vrouwen en mannen, die herkenden dat hij gedreven werd door Gods Geest, maar evengoed waren er criticasters die in hem duivelse machten aan het werk zagen.

Lied

*Waar toe bestaan als Gij zoudt ontbreken,
als wij vergeten de hand die ons maakte,
als wij vervreemden, ver van U raken.*

- L. Na een eigenzinnige actie op het tempelplein waarmee hij de cultus ontregelde, werd hij opgepakt en uitgeleverd aan Pilatus. Als zetbaas van de keizer was Pilatus als de dood voor oproerkraaiers en liet hem standrechtelijk kruisigen. Daarmee zou zijn vernieuwingsbeweging wel weldra zou doodbloeden, maar niets was minder waar.

Lied

*Blijf in ons roepen tot wij U horen,
tot wij van U zijn, Gij onze vrede;
tot wij U dromen, lied van ons leven.*

- L. Enkele dagen na zijn dood hebben zijn volgelingen, – vrouwen voorop – tot hun eigen verbazing ervaren dat Jezus méér leeft dan ooit tevoren. Ze gingen nieuwe geloofsgroepen vormen en trokken de wijde wereld in om anderen te winnen voor de overtuiging dat Jezus blijvend een spilfunctie vervult overal waar wij Gods nieuwe wereld gestalte geven.

Bidden we nu met de woorden die Jezus ons heeft ingegeven.

ONZE VADER

- G. Onze Vader die in de hemel zijt:
Uw naam worde geheiligd, Uw rijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in hemel. -
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals wij aan anderen hun schuld vergeven.
En leid on niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade. Amen.

ORGELSPEL

GEBEDEN EN ADVENTSLIED

Refrein:

Rorate caeli desuper et nubes pluunt justum.

Dauwt, hemelen, uit den hoge
en mogen de wolken de rechtvaardige
regenen.

*Vide Domine afflictionem populi tui
et mitte quem missurus es
emitte Agnum dominatorem terrae
de Petra deserti ad montem filiae Sion
ut auferat ipse jugum captivitatis nostrae.*

Zie, Heer, de verslagenheid van uw volk
en zend hem die u zult zenden,
zend het lam, dat de aarde beheerst,

vanaf de rots in de woestijn tot de berg
van Sions dochter,
om het juk van onze ballingschap weg te
nemen.

- L. Laten we in deze coronatijd extra tijd steken
in vriendschap en internationale solidariteit,
want anders gaat het virus heel ons leven
beheersen.

Refrein:

Rorate caeli desuper et nubes pluant justum.

- L. Danken wij God voor zorgverleners en
wetenschappers die in deze tweede golf
opnieuw in de frontlinie staan.
Dat wij ons niet van de wijs laten brengen door
machten die overal chaos en tweedracht
zaaien.

Refrein:

Rorate caeli desuper et nubes pluant justum.

- L. Bidden wij voor het kleine Armeense volk,
dat in de loop der tijd al zoveel heeft geleden.
Dat wij niet wegkijken nu dit volk
belaagd wordt door bijna al zijn buurlanden.

*Consolamini, consolamini, popule meus,
cito veniet salus tua. Quare moerore consumeris
quia innovavit te dolor? Salvabo te, noli timere
Ego enim sum Dominus Deus tuus,
Sanctus Israel, redemptor tuus.*

'Troost u, troost u, mijn volk;
want spoedig zal uw redding komen.
Waarom wordt u verteerd door smart,
waarom wordt u steeds weer door droefheid
bevangen?
'Ik zal u bevrijden; ben niet bang. Ik ben
immers de Heer,
uw God, de heilige van Israël, uw verlosser.'

Refrein:

Rorate caeli desuper et nubes pluant justum.

ZEGENWENS

- L. Na de zegenwens verlaten we dit kerkje te
beginnen met de laatste rij en nemen mee wat

ons heeft aangesproken.

Graag, als het kan, een gift voor Open Kerk in
het mandje achter in de kerk.

- L. En ga dan heen, hoopvol en bemoedigd in
Gods naam: Vader Zoon en Heilige Geest.

G. Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk. De overweging en de
tekst over 'Jezus Messias en wij' zijn geschreven
door Wim Weren.

Verder is voor deze viering geput uit veelal eigen
en soms andermans liedmateriaal en teksten